

آشایی با

سوانح و حوادث

تألیف و تدوین

دکتر حسن اردلانی

همزه بهروزی

انتشارات عصر ماندگار

سرشناسه: بهروزی، حمزه، ۱۳۶۰ -
نویان و نام پدیدآور: آشنایی با سوانح و حوادث/ تألیف و گردآوری: حمزه بهروزی، حسن اردلانی
شخصیات نشر: ساری: عصر ماندگار، ۱۳۹۴.

شخصیات ظاهری: ۹۸ص: مصور (رنگی)، جدول، نمودار؛ قطع رقعی.

سایک: ۲-۲۴-۶۹۲۱-۶۰۰-۹۷۸

ضعیت فهرست نویسی: فیپا

ادداشت: کتابنامه.

موضوع: بلاها

موضوع: بلاهای طبیعی

موضوع: بلاهای طبیعی - - پیش بینی های ایمنی

موضوع: مدیریت ران

سناسه افزوده: ردلانی، حسن، ۱۳۵۶ -

ده بندی کنگره: ۱۳۹۰ ۹۱۵ ۳ ۷۵

ده بندی دیویی: ۳۶۳ ۳۴۸

سماره کتابشناسی ملی: ۷۹۱۰۲

حمزه بهروزی - حسن اردلانی

ویراستاری: حسن اردلانی

صفحه آرای: ابراهیم شریفی

طراحی جلد: معصومه بهاری

چاپ و صحافی: کوهسار - نکا

نوبت و سال چاپ: نخست - ۱۳۹۴

قیمت: ۶۰/۰۰۰ ریال

آدرس دفتر نشر: مازندران، ساری، بلوار آزادی، انتهای خیابان شهید نوری

۰۱۱-۳۳۳۵۹۵۷۷

Email: asr.mandegar92@gmail.com

تغییرات مداوم و طبیعی در ابعاد مختلف زیست محیطی کره زمین و اثراتی که ناشی از مداخله بشر و تحت عنوان دستیابی به فناوری‌های علمی در این کره خاکی و جو پیرامونی آن صورت می‌گیرد منجر به بروز حوادث ناخواسته و تهدید محیط زیست بشر آینده می‌گردد به طوریکه اگر چاره‌ای اندیشیده نشود، آینده‌ای نه چندان روشن در انتظار خواهد بود.

کشور عزیزمان ایران اسلامی؛ با توجه به شرایط کنونی جهان و قرار داشتن در موقعیت حساس جغرافیایی و سیاسی، همواره با انواع خطرات طبیعی و انسان ساخت مواجه بوده و هست، اگر چه خطرات همواره بشر را تهدید می‌کنند ولی در صورت اتخاذ آمادگی لازم در جوامع، بروز بحران پس از شروع سوانح به حداقل رسیده و آسیب‌پذیری نسبت به مخاطرات کاهش می‌یابد.

قرآن کریم آیه ۳۲ سوره مائده می‌فرماید:

"هرکس یک نفر را بیهوده به قتل برساند، گویی تمامی مردم را کشته است و هرکس جان یک نفر را نجات دهد گویی جان تمامی مردم را نجات داده است."

همچنین تجارب حاصله از بلاهای طبیعی به وجود آمده چنین بارها هم در سال ۱۳۸۲، سیل گلستان در سال ۱۳۸۰ و ... در کشور عزیزمان ایران، موید این نظر است که عدم رعایت اصل ایجاد آمادگی منجر به ایجاد خسارت سنگین مالی و جانی در اثر وقوع بلاهای طبیعی خواهد شد. امروزه کشورهایی که طعم خرابی و خسارات ناشی از جنگ، بلاهای طبیعی و ... را چشیده‌اند، جهت حفظ سرمایه‌های ملی و منابع حیاتی خود توجه خاص و ویژه به این مقوله هم دارند.

ما نیز به همین جهت و براساس احساس تکلیف در مقابل مردم عزیز، کوشیدیم تا با این نوشتار در حد توان ادای دین نموده باشیم.

دکتر حسن اردلانی - حمزه بهروزی

آبان ۱۳۹۳

www.ketab.ir

فهرست مطالب

پیشگفتار // ۱۱

فصل اول: سوانح و بحران‌های ناشی از حوادث طبیعی // ۱۵

آشفشان // ۱۷

بهمن // ۲۹

توفان // ۳۱

خشکسالی // ۳۳

زلزله // ۳۵

زمین لغزش // ۴۲

سیل // ۴۵

سونامی // ۵۵

صاعقه // ۵۷

کولاک، بارش برف و یخبندان // ۵۹

فصل دوم: سوانح و بحران‌های ناشی از حوادث غیرطبیعی // ۶۳

آتش سوزی خانگی // ۶۵

آتش سوزی گسترده // ۶۹

مخاطرات ناشی از مواد شیمیایی // ۷۱

فصل سوم: واکنش و تطبیق به بحران // ۷۵

واکنش‌های روانی در یک بحران // ۷۷

اعلان هشداردهنده // ۸۵

بحران در کودکان // ۸۷

ضمانت // ۹۱

منابع // ۹۷

www.ketab.ir

پیشگفتار

در زندگی روزمره به ندرت با سانحه‌ای مواجه می‌شوید که ناگهان ریتم زندگی شما را بر هم زده و مسیر زندگی‌تان را به کلی تغییر دهد. بحران واکنشی طبیعی نسبت به یک سانحه غیر طبیعی است. برای درک یکسان از این مطالب ابتدا چند واژه اصلی را تعریف می‌نماییم:

رخداد Event به وقایع معمولی اطلاق می‌شود.

حادثه Accident که به معنای تصادف نیز مطرح بوده و حالتی ناخوشایند، غیر مترقبه و دارای مقطع زمانی مشخص است.

سانحه Accident به صورت گسترده‌تر از حادثه و دارای تبعاتی با بار منفی است.

شرایط اضطراری Emergency با رشد روند سوانح، لزوم آمادگی و یا ورود نیروهای مختلف به صحنه سانحه احساس می‌گردد.

بحران Disaster رویدادی وسیع از شرایط اضطراری و حالتی است که منابع محلی قادر به کنترل شرایط نبوده و نیاز به دریافت کمک‌های خارجی وجود دارد.

بحران در حقیقت یک فشارزایی روانی- اجتماعی بزرگ و ویژه است که باعث در هم شکسته شدن انگاره‌های متعارف زندگی و واکنش‌های اجتماعی می‌شود و با آسیب‌های جانی و مالی، تهدیدها، خطرهای تازه همراه می‌باشد. در نتیجه بحران بحران را اینگونه تعریف کرد: حادثه‌ای که به طور طبیعی و یا توسط بشر، ناگهانی و یا به صورت تدریجی به وجود آمده، سختی و مشقت بر جامعه انسانی به گونه‌ای تحمیل نماید که به یک برطرف کردن آن نیاز به اقدامات اساسی و فوق العاده باشد. اثرات بحران را می‌توان در سطح جهانی، سطح ملی و یا منطقه‌ای طبقه‌بندی نمود.